

به نام خداوند جان و خرد

پیشگیری از وقوع تصادفات جاده‌ای

تمیه تدوین:

دادگسری کل استان قزوین

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم

انتشارات گبوا

تابستان ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور : «پیشگیری از وقوع تصادفات جاده‌ای» تهیه و تدوین: دادگستری کل استان قزوین. معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم.

مشخصات نشر : تهران: گبوا، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۳۶ص.

شابک : 978-600-451-288-6

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

شناسه افزوده : ایران. قوه قضاییه. دادگستری کل استان قزوین. معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم

رده بندی کنگره : ۵/HE۵۶۱۴ ۱۳۹۶ پ۹الف/

رده بندی دیویی : ۱۲۵/۳۶۳

کتابت: اسی ملی : ۴۹۲۱۲۹۷

آدرس انتشارات: تهران. میدان تلاب، ابتدای کارگر جنوبی، نبش کوچه مهدی‌زاده، پلاک ۱، طبقه ۴، واحد ۹. تلفن: ۳۸۸۰ ۶۶۱- هم‌راه: ۰۹۱۲۷۹۸۱۶۵۴. www.givabook.com

پیشگیری از وقوع تصادفات جاده‌ای

تهیه کننده: دادگستری کل استان قزوین (معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم)

مدیر اجرایی: سیده محبوبه حسینی

صفحه آرا: آدینه کبرایی

طراح جلد: یکتا شیرکوند

سال و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۱-۲۸۸-۶

قیمت: ۳۰,۰۰۰ ریال

سامانه پیامکی معاونت: ۳۰۰۰۲۳۰۷۰۰

سامانه اینترنتی معاونت: www.qazvinpishgiri.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان قزوین می‌باشد.

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۵	مقدمه
۷	پیشینه مسئله
۷	مفهوم شناسی پیشگیری از تصادف
۸	نگاهی به گزارش جهانی وضعیت ایمنی جاده‌ای
۹	منشأ تصادفات جاده‌ای
۹	خسارت‌های اقتصادی ناشی از تصادفات رانندگی
۱۰	مقایسه آمار تصادفات سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶
۱۱	وضعیت تصادفات جاده‌ای ایران در میان سایر کشورها
۱۳	تصادف در آیین قانون
۱۵	پرداخت دیه در اثبات تقصیر راننده
۱۶	موارد تشدید مجازات و جایگزین حبس
۱۸	مجازات‌های جدید رانندگان فاقد گواهینامه
۱۹	اصول پیشگیری از تصادف
۲۲	راهکارهای پیشگیری از تصادفات جاده‌ای
۲۶	سخن آخر
۲۷	توصیه‌های پیشگیرانه
۳۱	منابع و مآخذ

پیشگفتار

سیاست جنایی کشورهای مختلف در دهه‌های اخیر، عرصه‌ی تقابل بین دیدگاه‌های کلاسیک سزاگرایانه (که مبتنی بر عبرت‌آموزی و بازگرداندن مجازات) و یا رویکردهای بازپرورانه (که تلاش آن بر اساس اصلاح مجرمان و بازگرداندن آنان به جامعه) بوده، استوار شده است. نقطه‌ی اشتراک بین دیدگاه مداخله‌ی آنها پس از ارتکاب جرم می‌باشد. با این حال، ظهور دیدگاه سومی به نام "پیشگیری"، سیاست‌ها و برنامه‌های نظام عدالت کیفری را دستخوش تحول کرد؛ نقطه‌ی تمایز اصلی این دیدگاه نسبت به دیدگاه‌های بیان شده، قدم گذاشتن به مراحل پیش از ارتکاب جرم است. به این ترتیب، برنامه‌ریزی برای کنترل جرم، پیش از وقوع جرم صورت می‌گیرد. نقطه تمرکز پلیس و دستگاه قضایی به "پیش‌بینی امکان ارتکاب جرم در آینده و تلاش برای مهار کردن آن" معطوف می‌شود.

پدیده‌ی بزه یکی از انکارناپذیرترین واقعیت‌های جوامع است و یکی از سنجیده‌ترین روش‌ها برای مهار جرم، اعمال راهکارهای پیشگیری از جرم می‌باشد. بی‌تردید امروزه دیگر صرفاً برخورد قانونی و کدگذاری با مجرم و بزهکار تنها راه مداخله در کنترل آن نیست و اتخاذ تدابیر غیرکیفری برای پیشگیری ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. برخلاف تصور برخی که پیشگیری از وقوع جرم را رسالت و وظیفه نهاد یا تشکیلات

خاصی می‌پندارند باید گفت، تحقق این مهم مشارکت گسترده و عزم ملی تمامی ارکان دولت، جامعه و احاد ملت را می‌طلبد. زیرا پیشگیری امری فراقوه‌ای، اخلاقی و انسانی و نیازمند مشارکت همگانی است. واقعیت این است که پیشگیری از وقوع جرم یک هنر است و هنرمندان این عرصه در درجه اول یکایک اعضای جامعه هستند که با آگاهی از حقوق و تکالیف خویش در موقعیت‌های مختلف و عمل به آنها، خود از ارتکاب جرم یا نه‌دیدگی احتمالی خود اجتناب می‌ورزند. البته رسالت علمی پیشگیری، بر عهده اندیشمندان، دولتمردان و مسئولان است. سلامت هر درفش علما و امرا، کلید سلامت اجتماعی است. نظارت اجتماعی در این مدل توسط مردم صورت می‌گیرد و ایشان را در دستیابی به هدف یاری می‌رساند.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان قزوین در راستای اجرای مفاد بند پنجم اصل یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نوشتن بیان صیانت از ارزش‌های انسانی، اخلاق و هنجارهای جامعه اسلامی و نبی‌دورگهداشتن جامعه از آسیب‌های مبتلا به اعم از انحرافات، بزهکاری و ... را با مشارکت یکایک افراد جامعه در دستور کار خود قرار داده است. مجموعه پیش رو تلاشی است در راستای تحقق این مهم که ماحصل برنامه‌ریزی و اهتمام همکاران حوزه معاونت مذکور می‌باشد. امید است با توانمندسازی، ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی و حقوقی مردم، بیش از پیش شاهد ترویج روحیه قانون‌گرایی، قانون‌پذیری در جامعه و رعایت

قانون از سوی آحاد مردم باشیم تا بستر لازم برای ارتقاء شاخص‌های سلامت اجتماعی فراهم گردد.

در پایان شایسته است مجدداً از مجموعه کارکنان متعهد و پرتلاش مدیریت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان قزوین و همکاران فرهیخته قضایی که در راستای تدوین علمی مطالب این مجموعه ارزشمند تلاش و فروگذار نکرده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم.

و من ... التوفیق

جمال انصاری

رئیس کل دادگستری استان قزوین